

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

ВИХОДИТЬ ЩО ДРУГИЙ ДЕНЬ

Рік I.

Станиславів, субота 2 серпня 1941.

Ч. 6.

Реданція і Адміністрація: Станиславів, пл. Міцкевича ч. 2. І поверх, ч. тел. 1653.
Ціна 50 коп.
або 5 нім. фенігів
Ara: 8 fillér.

ІХ ПАМ'ЯТЬ НЕЗАБУТНЯ...

27. VII. 1941 р., Чернівці вчисто обходив свято — свято посвячення могили на спомин поляглим борцям за волю України. Вже від подудних годин збираються білі церквин місцеві люди та організовано по чотири, з прапорами приходять представники сіл Братковець, Тисьменичан, Опришовець, Хриплина, Радчі, Чукалівки і Хомякова.

При головнім шляху із Станиславова у Надвірну на роздоріжжі біля церкви велика, квітами вкрита могила — борцям за волю. На ній дубовий хрест, на хресті Тризуб у вінку із кільчастого дроту, символ страждань Нації та Віри, і дата — велика історична дата — 30. VI. 1941 р. Біля синьожовтих прапорів, що мають весело на вітрі, стоять стійкові Української Народної Міліції.

В церкві вечірня... По вечірній формується похід на чолі з процесією, прапорами, вінцями... Він проходить селом до могили, де звиченики, на чолі з о. крилошанином Салієм М., оо. Савраш, Возняк, Кисілевський, Блавацький, Зварич відправили панахиду на шлюк героїв.

На могилі о. Савраш. Гостро твердо падають слова — слова прадавнього українського священика, що відчуває великий біль неволі, героїстичність та велич Української Нації.

...Радість, що ми вільні, хоча з серця жаль за ними, героями. Га гордий народ наш тим, що має таких синів... Бог вислухав наших молитов тому, що народ, вірив, не тратив надії. Будемо державну хату на вірі в Бога, і Бог нам допоможе, нам це вказали ті, за яких заносимо молитви. Вказали нам дорогу: за Віру і за Націю, якою всі підуть, щоб пімстити смерть замучених ріжними катками... Згадуючи про Василя Кіндрата, мешканця села Черніва, замученого НКВД-стами в тюрмі кінчає словами: „Спійте, хлопці спійте, і про волю — долю України спійте... Про волю — долю вітчизни, чи ж можуть бути кращі сні?“

У людей в очах повно віри, любові, надії. Обережно, як нашу найбільшу святість в могилу під хрестом закопують заплі, з в'язниці пересякнуту кров'ю наших борців.

О. Салій посвячує, могилу, — посвячує хрест — великих свідків Нашої Невмирущої Слави.

По посвяченню виголошує проповідь о. Возняк.

...Прочиною цих могила та великих терпіння є люди, забаламучені більшовицькими та іншими срібняками, що провадили братів, сестер, батьків, рідних Українців на муки, на Соловки, на Сибір, до Бригідок та інших тюрем... Боро-

нім своєї святої землі з могилами, перепоєних кров'ю українського народу...

З черги промовляє п. Гуцуляк. — ...І знов нова могила... Новий курган... Багато їх по наших степах, по нашій Україні... Ростуть, могили, кургани, свідки нашого героїзму. Вони домоглися, що сьогодні у нас мають синьожовті прапори... І коли Українська Нація зажадає від нас крові, то не буде між нами такого Українця, що не пішов би в бій!... Клянемося, що пімстимо смерть героїв — всі кривди нашого народу і знищимо до решти ворожі недобитки, комунізм. По окликах кількатисячного народу „Слава Провідникові Степанові Бандері, Слава Україні, Героям слава“ — пролунали військові пращання, — сальви.

Опісля виступає п. Ярмолюк, директор місцевої школи, який вказав на історичний ріст сили Української Нації. Що Нація росла, без огляду на татарські лихоліття, Москову, росла під польським наїздником, а також і під чоботом червоного ката, коли згнуло найбільше наших людей... Хай цей курган буде свідком нашої Слави. А нам треба забути про власну вигоду, треба всі свої сили, все найдорожче віддати своїй Батьківщині. Слава Українській Церкві! Слава Україні! Героям Слава! Слава німецькій армії та її великому Вождеві — Гітлерові! Із тисячних грудей вивирається гриме „Слава“!

Національним гимном закінчено це свято.

Зібрані люди розійшлися до дому — розійшлися з тою великою вірою в Свої сили, що їм їх Самостійність вже ніхто не забере.

Газдинькам під увагу

Довговічна неволя і постійний контакт з жидівськими спекулянтами притупили орієнтаційний змісл нашого підміського населення. Сумне це явище, але правдиве. За примір візьмім малосвідоме живоцтво с. Загвіздя, Пацікова, Опришовець, чи навіть Пасічної. Це жидівські — „куми“, без яких вони не можуть жити. Ось тепер, у таку важливу пору в господарському і зокрема в політичному житті нації, ці „жидівські куми“ замість іти в поле жати, сапати, чи виполовувати бур'яни, наладувавши певні вози яриною, сиром, курятами, баньки молоком ходять по під жидівські вікна, будять жидів-сплюхів, заходять до їх хат міняти. Мабуть, бояться, щоб часом жид не зголоднів. А як мило вітають жидівки таких газдинь: „Ай, моя газдинька прийшла! Ходить, ходить! Що маєте? Добре, добре... Якось то буде, ми погодимось“. І міняє несвідомо газдиня свій добрий товар за всяке свинство, яке їй жидівка підсує.

Пора з тим покінчити, наші любі газдині! Не робіть сорому українському народові, бо будемо з вами так робити, як зробили у Львові, де жінка продала жидівці масло, а хлопці намазали цим маслом жидівку і казали жінці злизати його.

У вас де ч багато робити, на вас ждуть немилі діти, нечесні, навіть голодні, бо мама молоко перше жидівським дітям несе, а потім, обійшовши всі жидівські закамарки, прийде і їм зварить їсти, в городі не все в порядку, на полі робота, коли не у вас, то у вашого сусіда. Це почесна робота, а ви спійште нагодувати жидів, бо Українці не міняють, вони не

мають за що міняти і ви їм не продасте молока, хіба за шість карбованців, а жидові за чвертку висмарованого хліба, бо жид так вміє заговорити, так привабити, розжалобити газдиньку, мовляв, нам кривда діється: „Чи я винен, що я жидом вродився? і т. д. Жид має час вговорювати, бо цілими днями нічого не робить, а газдинька слухає, жаліє, і ще певно сорочку своєю дала б, та жидівка не хоче, бо брудна і того барахла вона має стільки захоче. Не сором вам, газдині!“

Жид, коли схоче їсти сам до вас прийде до Загвіздя, бо він має час і принесе вам того міняйла трохи, якщо ви без тютюну, чи брудного жидівського хліба не можете жити.

Та тут насувається питання: де ж жиди беруть той хліб? Певно в крамницях, а трохи у пекарнях, де ще заховались спекулянти і мішками вносять хліб, але вони, коли схочуть спекулювати, вже довго там не будуть працювати і в тих крамницях ви, господині, могли б скорше хліба дістати, коли б не навчили жидів міняти. А то вони стають в чергу цілими родинами, викупляють хліб, а потім вам пхають його спід жидівського халата. А ви берете цей бруд, самі їсте, і даєте своїм дітям, які дуже часто хворіють, а ви не знаєте коріння лиха. Самі собі біду приносите до хати.

Без цього можна обійтись. Всю цю справу можна прекрасно поладити. У кожному селі є кооператива. До тої своєї рідної крамниці знесіть все, що ви хочете продати, а кооператива привезе вам до села все, чого вам потрібно. Пригадайте собі ще недавні часи,

коли колгоспні селяни бідували, жид вас не жалів, а сміявся, що приборкали хлопа. Знаємо жидів, які ніколи не працювали, а живуть і їдять курочку і з маслом булочку. Як це можливе, — думає кожний, — не працювати і жити? Так можливо тільки там, де є ще дурні люди, жидівські куми, які самі їм до хати принесуть їсти за всяке свинство, яке вони вміють добувати зі всіх сторін, спекулюючи. Пора нам це розуміти. Ми за більшовиків і покищо тепер ще ходимо босі, а жиди не знають в що мають одягнутися, наші діти худенькі і обдерті, а жидівське — грубе, як пацюк і вбране, як пава.

— Досить цього наші чесні газдині та газдині. Українська земля для Українців! Ми господарями цієї землі і тільки ми маємо право користуватися її плодами. Вже досить насалася нашої крові ці п'явки-дармоїди. Хай вони своїми панськими, делікатними ручками зароблять собі на хліб, наші мозолі, не для них, а для добра нашого народу, нашої Української Держави.

За спекуляцію до суду

Жид-інженер Вайнгартен Оскар зі Станиславова продавав на складі в Пасічній порожні бочки селянам з Ямниці, Пасічної, Угринова-Горішнього і інших. Він бувший завідуючий тим складом хотів бодай ще трохи старанно вести квітання, і тому дуже часто переписував їх дома, або прямо ставив іншу цифру на одному і другому квитку. Про ці махінації Вайнгартена довідалася пасічанська міліція.

Жид, без інтересу і спекуляції нічого не вміє робити — ми про це всі добро знаємо: жид не з'їсть снідання поки не ошукає „гоя“. Так само думав і пан-жид Вайнгартен. Він упрощував собі рахунки: пр. Пан Галарник Д. зі села Ямниці купив 4 бочівочки за 85 карб. а жид Вайнгартен видав квітання на 65 карб., або, як виявилось слідство, на одному квитку замість 405 карб. було справлено на 230 карб., на квітання селянина з Угринова-Горішнього замість 250 карб. було справлено 120 карб., а декому квітання зовсім не давав, або написавши сам дер її і кидав на землю. Слово „гарний інтерес робив жидівський начальник“.

25 липня, коли в 11 годині дня придежала його міліція, він вже мав 680 карб. надвишки в касі. Паршивий шахрай ще і тоді хотів робити інтерес. Безлічна пика хотіла купити міліціонера, підсуваючи йому 300 карб. і обіцяючи дати ще нове убрання, щоб тільки міліціонер промовчав його шахрайство. Український міліціонер плюнув жидові в лице і спекулянта відвів куди треба. МІЛІЦІОНЕР.

ЧЕРГОВІ ЗАВДАННЯ

Хочемо звернути увагу Управи міста на деякі справи економічно-фінансового характеру, які негайно треба поладнати.

Перш за все справа продажу харчевих продуктів першої потреби таких як: хліб, молоко, яйця і т. п.

Коли до сьогодні в нас є черга (зневиджені залишки колишнього), то далі не можна цієї справи промовчувати.

Апелюємо до Управи міста негайно ввести карткову систему, тим більше, що у всіх навіть менших містечках це вже давно зроблено.

Не в догану кажучи, можна було пригасити дещо „мешкальну гарячку“, а взятись за таку актуальну справу, як вищезгадана.

При розподілі відповідних приділів брати під увагу передусім потребу Українців, які не провадять вимінної торгівлі, бо: 1. Не можуть підняти вартості гроша, 2. Не мають награвованих запасів.

Вже треба було відчинити відповідні крамниці для жидів. На словах наші завідувачі торгівлею заявляли готовність це зробити, але на ділі залишилось все по-старому. Діються просто скандали, де нашим заслуженим та поважним громадянам наш міліціант каже стояти при кінці великої черги жидів, що спекулюють дуже часто на хлібі, вимінуючи його на інші продукти.

Те що наприклад для Коломиї стало самозрозумілим, а саме, що на харчеві продукти українського села мають право передусім Українці, — те для Управи м. Станіславона не стало гострою актуальністю. Домагаємось, отже, від окремих покупців жидів від арійців, чи то в окремих skleпах, чи в окремих годинах (як наприклад у Львові).

Незвичайно важливою справою є соціальне забезпечення. Багато нашої інтелігенції опинилось просто без засобів до життя. Є такі, що не одержали від большевиків запроваданої заплати і тепер ніде не працюють, є такі, що усунені большевиками з роботи, давно примирали з голоду і тепер зна-

ходяться в надзвичайно тяжкому положенні. Парадоксальне є і те, що працівники установ мусять „жити з призначення“, не одержуючи в багатьох випадках навіть авансів за свою працю. Очевидно, ніхто з них усіх не має грубих тисячів, які опинилися в кишенях людей спиритних, що тепер потраплять в пятеро підбивати ціну на сільські продукти. Вислід є такий, що наша селянка 1 кг. бульби зрівнює з кг. золота. Деякі міста поладнали цю справу так, що видають харчі чи вікт службовцям на рахунок їх майбутньої пенсії, а безробітним прямо помагають даром. Негайно належить провести реєстрацію Українських безробітних і поки знайдеться для них праця, помагати їм, принаймні прохарчувувати.

Справи ці не такі вже трудні до поладнання, для всіх такі самозрозумілі, що всі очікують їх позитивного розв'язання. На-прикінці замітимо одну очевидну для кожного Українця справу, що економічна лінія наших міст мусить бути національна. Цим не може похвалитися Управа міста хоч би і тому, що обсаджує деякі важливі пости людьми національно „приблідними“. Це в більшості тільки на шкоду нашій загальній справі.

Свято визволення

В селі Деліві, Єзупільського району 27 липня урочисто святковано проголошення Самостійності України. Польову Службу Божу відправило три священники. Проповідь про історичне значення цієї хвилини виголосив о. Вовчак.

Після Богослуження відбувся організований похід через село з бандерією. В поході взяло участь понад 3 тисячі селян, з Деліва і околиці. Єзупільська „Січ“ і міліція організовано взяли участь в поході. Перед будинком читальні „Провіт“ старшина УГА о. Дерлиця виголосив патріотичну промову „Українська земля для Українців“. Це величне свято було разом оглядом бойових сил визволеного народу.

перетримали на своїй землі всі кочові та воєнні наїзди і навали, що перевалювалися через Україну від найдавніших часів до сьогодні.

Друга основна расова нерства української нації це грецький (елінський) елемент, що в великій, як на ті часи, кількості осіб починаючи десь коло VIII-VII століття перед Р. Х. осідав на чорноморським узбережжі й у причорноморських степах та витворив там цілий ряд могутніх міст держав. Цей грецький елемент зберігся до наших часів у дещо відмінним расовим типі південного Українця.

Третю расову нерству української нації творить нордійський елемент, що прийшов і закріпився в Україні за часів існування на наших землях імперії готів від 200 року перед Р. Х. до 400 після Р. Х. та норманський (варяжський) елемент, що від VII до XI століття по Р. Х. творить як провідна завойовницька нерства

Почалися жнива

Наш родючий український чорнозем в цьому році видав прекрасні плоди. Жнива вже почалися. Опізнались вони дещо, але це може і краще, бо ворог не мав змоги взяти ні зернини з нашої землі. В Рогатинському районі жнива вже в повному ході. Інші райони — Богородчанський, Єзупільський, Галицький в цьому тижні почали жати. На радгоспних ланах працюють селяни як давніше, збираючи врожай по половині для держави і для себе. В Горохольському радгоспі люди працюють за оплатою, а все зерно віддають для держави. В Єзупільському районі до праці на полі залучено також жидівське населення.

Господарські комісії пильно дбають, щоб весь урожай зібрати вчасно і без найменших втрат. Побіч жнив іде робота на цукрових плантаціях. В Єзупільському радгоспі працює міське населення за оплатою продуктами. Вже просапано і сполено 20 гектарів цукрових буряків. Буряки гарні, обіцяють багатий урожай.

Міліція пильно слідкує, щоб окремі „люди“ не зробили шкоди на полях рікожатах, а зловлених винуватців суворо карають.

Люди товчуть радісно працюють на радгоспних полях, щасливі, що врятувалися від большевицького капаля, який намагався прогнати з України все українське селянство та часті його до такого зухомлення до якого довів колгоспний режим до „червоного раю“, зокрема селянство східних областей України.

„Хліб — це життя“ — сказав у своїй віршів Митрополит Кир Андрей. І це дійсно так, бо треба по-божому збирати і зберігати на славу своєї батьківщини для добра свого народу. Служити даром Божим не можна, це діло негідне. Наше селянство мусить собі ці слова провідника української Церкви взяти глибоко до серця і не віддати ні одного зерна в руки спекулянтів.

русько-українську державу в Києві й Галичі.

Для орієнтації пригадаємо, що тут згадали ми тільки найосновніші расові наверхствання української нації. Вони творять основний корінь того расового типу, що його зовемо українським. Немає сумніву, що не тільки в нашій історичній минушині, але ще й сьогодні трапляються у нас чужі расові елементи. Згадати б тільки ті різні кочові орди, що розбиті українською державною силою добровільно або насильно поселилися серед українського народу. Це явище трапляється скрізь у всіх націй і ми, Українці, не могли, очевидно, бути винятком і то тим більше, що чарівна й багата наша земля приманювала до себе всіх. Але здорове хліборобське підложжя нашої раси, завжди перемагало й у будучині перемаже всі заневищуючі нашу расу й шкідливі для нашого духового здоров'я елементи. Тут уже діє велика Премудрість Божа, що визначає кожній расі особливе призначення й завдання, яке — встановленням

3 Поділля

ПОТІК ЗОЛОТИЙ. Коли здійснились так довго деліані мрії і червона наволоч в панічній втечі відступала на схід під натиском німецьких та союзних військ, тоді по селах запанувала велика радість.

Незавдог через села переїздили побідоносні частини німецької армії. Селяни вітали її з правдивим ентузіазмом. По старому звичаю вітали їх хлібом і сіллю, молодь — квітами, а дівчата дарували на милій спогад чудові українські рашивки.

Немає сили описати тієї великої радості, яка панувала скрізь, всі раділи, мов малі діти. На вістку про реєстрацію військовозобов'язаних, багато голосилось добровільцями, ба навіть не бракло й охочих серед наших молодих дівчат.

Духовенство, радіючи спільно з народом в торжественних Богослуженнях дякувало Всевишньому за опіку над українським народом, за можливість зажити новим, дійсно вільним життям на своїй рідній землі.

Після виявів радості та загального ентузіазму прийшла реальна щоденна праця, почалась організація суспільного життя на всіх його фронтах, а головню на господарському.

Всі готуються тепер до жнив. „Непоборимі“, утікаючи, не мали вже часу нічого знищити, тому все знаходиться в найбільшому порядку.

В районі Золотий Потік зараз іде ентузіазм, який домагається реалізації всіх вимог, а вимоги частіше чого ширше, ніж українським селянам, а вимоги ширше, ніж українським селянам.

В Букарешті, де вийшов український журнал „Вістник“, який пропагує ті самі поняття та думки, які пропагував „Вістник“.

Незвичайно радісно вітаємо журнал „Батаву“, із статтями якого познайомимо наших читачів.

біологічних, природних законів — дає змогу здоровій расі втримувати своє існування і здоров'я.

Неусталеність расових типів нації є її найбільшим нещастям, бо вона не дозволяє такій нації витворити потрібного їй для фізичного й духового життя панциря, тобто держави. Тому нині, хіба всі добре розуміємо, справді діявольську політику Сталіна й жидокommуністичної партії, що жахливим методом переселювання тисяч осіб расово чужі елементи, намагалися втримувати стан безнастанового національно-расового булькотиння й кипіння. Розуміємо остаточно ціль тієї насильної колективізації хліборобського українського населення, щоб остаточно вбити й розпоршити по безкрайних просторах советської імперії оте здорове, осяде хліборобське расове ядро, що від тисячоліть тримається і втримує свою батьківщину од налетів найрізніших кочових орді.

Родовід української раси — нації

Українська раса, чи — як за термінологією В. Липинського ми назвали б — українська нація, формувалася впродовж коло п'яти тисячоліть. Історію цієї формації представив докладно проф. В. Щербаківський. Не бажаючи й зрештою, не маючи змоги на цьому місці, хочби побіжно, накреслити цю історію, спиняємося в кількох словах тільки на ствердженні найголовніших расових наверхствань української нації.

Вже біля 3.000 року перед Р. Х. заселювали Україну наші предки, що за термінологією найдавніших грецьких письменників, зачалися кімерійцями. Цей неокочовий, осялий нарід, що прийшов в Україну з Ірану через Передню Азію, займався вже тоді хліборобством і витворив високу культуру, яку за доісторичними знахідками в м. Триваллі, зовемо тривалльською. Наш расолог д-р. Ю. Лиза вживає для означення цієї основної раси нерства українства назву тривалльців. Оці тривалльці — хлібороби